KARTA KURSU

Nazwa	Organy i służby bezpieczeństwa wewnętrznego państwa
Nazwa w j. ang.	Authorities and services in the state internal security system

Koordynator	dr Piotr Swoboda	Zespół dydaktyczny
		dr Piotr Swoboda dr Jakub Purchla
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie uczestników zajęć z problematyką bezpieczeństwa państwa w ujęciu systemowym, w szczególności w odniesieniu do relacji między bezpieczeństwem wewnętrznymi zewnętrznym oraz poszczególnymi podsystemami bezpieczeństwa państwa, a także z organizacją, funkcjami, strukturami oraz zadaniami organów i służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa.

Warunki wstępne

Wiedza	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat zasad funkcjonowania oraz bezpieczeństwa państwa i administracji publicznej oraz podstawową wiedzę na temat podmiotów odpowiedzialnych w przedmiocie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.
Umiejętności	Student potrafi w sposób jasny i logiczny przedstawiać swoje stanowisko i prezentować wiedzę z zakresu bezpieczeństwa państwa oraz rozróżnia podstawowe zasady funkcjonowania systemu bezpieczeństwa państwa i role podmiotów odpowiedzialnych w tym systemie.
Kursy	Politologia, bezpieczeństwo państwa, administracja.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01, Student dysponuje wiedzą na temat najważniejszych pojęć, zagrożeń i problemów z zakresu bezpieczeństwa państwa.	W06 BW_W02
	W02, Student posiada pogłębioną wiedzę na temat podstaw prawnych, organizacji i funkcjonowania oraz zadań organów i służb właściwych w systemie bezpieczeństwa państwa.	W03, W04 BW_W01, BW_W02
	W03, Student dysponuje podstawową wiedzą na temat właściwości poszczególnych organów i służb systemu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.	W03 BW_W01, BW_W03

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01, Student potrafi zidentyfikować najważniejsze problemy, wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa. U02, Student potrafi dokonywać interpretacji przepisów prawa oraz rozumie zasady organizacji i funkcjonowania systemu bezpieczeństwa państwa. U03, Student samodzielnie identyfikuje powiązania instytucjonalne w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego państwa oraz potrafi odpowiednio wskazać podmioty odpowiedzialne za przeciwdziałanie określonym rodzajom zagrożeń.	U01, U02, U06 BW _U01 U03, U05 BW _U01, BW _U02 U01, U04, U05 BW _U01, BW _U02, BW _U03

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01, Student ma świadomość w zakresie istoty funkcjonowania systemu bezpieczeństwa państwa, podziału ról i zadań oraz współpracy i współdziałania poszczególnych podmiotów tego systemu. K02, Student rozumie właściwość i kompetencje poszczególnych podmiotów realizujących zadania w ramach systemu bezpieczeństwa państwa. K03, Student posiada podstawową wiedzę na temat reagowania na różnego rodzaju problemy i zagrożenia, w zależności od sfery ich występowania, w tym w szczególności zgłaszania problemów bezpieczeństwa odpowiedzialnym podmiotom.	K01, K02 BW _K01, BW _K02 K01 BW _K01, BW _K02 K01, K03 BW _K01, BW _K02, BW _K03

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin	30	15									E

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykłady:
– Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej.

Ćwiczenia:
– Zajęcia prowadzone są w grupie audytoryjnej. Studenci wykonują ćwiczenia samodzielne i/lub grupowe oraz przedstawiają efekty swojej pracy na forum grupy;
– W celu utrwalenia wiedzy zdobytej podczas wykładów, jak i rozszerzenia kompetencji społecznych w ramach ćwiczeń przewiduje się animowanie dyskusji w zakresie czynności realizowanych przez wybrane organy i służby systemu bezpieczeństwa państwa.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01	x		x					x				x	
W02	x		x					x				x	
W03	x		x					x				x	
U01	x		x					x				x	
U02	x		x					x				x	
U03	x		x					x				x	
K01	x		x					x				x	
K02	x		x					x				x	
K03	x		x					x				x	

Kryteria oceny	Obecność na wykładach i ćwiczeniach. Przygotowanie i przedstawienie prezentacji lub referatu na temat wybranego zagadnienia z zakresu systemu bezpieczeństwa państwa. Udział w dyskusji. Egzamin - 25 pytań. Test jednokrotnego wyboru. Kryteria oceny: 13-16 - 3,0 17-19 - 3,5 20-21 - 4,0 22-23 - 4,5 24-25 - 5,0

Uwagi	Indywidualny program studiów – warunki zaliczenia ustalane indywidualnie z prowadzącym zajęcia po przedstawieniu zgody na indywidualny tok studiów. Przepisanie oceny z kursu o tej samej nazwie (lub zbliżonej) realizowanego na tym samym stopniu kształcenia warunkowane jest ekwiwalentną liczbą godzin, punktów ECTS oraz co najmniej oceną dobrą. Odrabianie nieobecności według zasad ustalonych z prowadzącym.

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa. Różne ujęcia. Źródła zagrożeń. Typologie bezpieczeństwa.
2. Systemowe ujęcie bezpieczeństwa państwa.
3. Podsystemy bezpieczeństwa państwa.
4. Podstawowe pojęcia związane ze specyfiką funkcjonowania służb właściwych w systemie bezpieczeństwa państwa.
5. Miejsce, rola oraz funkcje organów i służb w systemie bezpieczeństwa państwa.
6. Podmioty kierowania bezpieczeństwem państwa.
7. Subsystem bezpieczeństwa ustrojowego(politycznego).
8. Subsystem bezpieczeństwa i porządku publicznego.
9. Subsystem ochrony granic.
10. Subsystem bezpieczeństwa ekonomicznego.
11. Subsystem bezpieczeństwa ekologicznego i sanitarno-epidemiologicznego.
12. Subsystem ratowniczy.
13. Subsystem bezpieczeństwa informacyjnego.
14. Subsystem zarządzania kryzysowego.

Wykaz literatury podstawowej

1) Ustawy dotyczące poszczególnych organów i służb systemu bezpieczeństwa państwa.
2) *Biała Księga Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2013.
3) *Strategia bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2020.
4) Kitler W., *Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie. Uwarunkowania. System*, Warszawa 2011.
5) Lisiecki M., *Zarządzanie bezpieczeństwem publicznym*, Warszawa 2011.
6) Misiuk A., *Administracja porządku i bezpieczeństwa publicznego. Zagadnienia prawno-ustrojowe,* Warszawa 2011.
7) Pieprzny S., *Administracja bezpieczeństwa i porządku publicznego,* Rzeszów 2008.
8) Sprengel B., *Służby mundurowe ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego,* Toruń 2008.
9) Sprengel B., Ustrój organów administracji bezpieczeństwa i porządku publicznego, Włocławek 2004.
10) Wiśniewski B., *System bezpieczeństwa państwa. Konteksty teoretyczne i praktyczne*, Szczytno 2013.

Wykaz literatury uzupełniającej

1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. 1997 Nr 78, poz. 483 z późn. zm.
2) Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej t. j. Dz. U. 2024, poz. 1370 z późn. zm.
3) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa, t. j. Dz. U. 2024, poz. 556 z późn. zm.
4) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym, t. j. Dz. U. 2024, poz. 107 z późn. zm.
5) Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, t. j. Dz. U. 2024, poz. 609 z późn. zm.
6) Ustawa z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, t. j. Dz. U. 2024, poz. 383 z późn. zm.
7) Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych, t. j. Dz. U. 2024, poz. 92 z późn. zm.
8) Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, t. j. Dz. U. 2024, poz. 1077 z późn. zm.
9) Ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, t.j.Dz. U. z 2024 r., poz. 248 z późn. zm.
10) Fehler W., Instytucje bezpieczeństwa narodowego RP [w:] K.A. Wojtaszczyk, W. Jakubowski (red.), Społeczeństwo i polityka. Podstawy nauk politycznych, Warszawa 2007.
11) Górski S., Współczesna ochrona ludności. Aspekty prawne i organizacyjne, Warszawa 2016.

12) Kitler W., Organizacja bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej. Aspekty ustrojowe, prawno-administracyjne i systemowe, Toruń 2018.
13) Pieprzny S., Ura E. (red.), Służby i formacje mundurowe w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej , Rzeszów 2010.
14) Purchla J., Państwo wobec korupcji: Analiza skuteczności Centralnego Biura Antykorupcyjnego jako służby specjalnej powołanej do zwalczania korupcji w Polsce, Kraków 2023.
15) Skrabacz A., Ratownictwo w III RP, Warszawa, 2010.
16) Swoboda P., Żebrowski A. (red.), Elementy bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej : analiza wybranych systemów, Kraków 2020.
17) Swoboda P., Wywiad i kontrwywiad w Polsce w procesie przemian systemowych (1989 – 2007), Kraków 2016.
18) Swoboda P., Krajowy system ratowniczo-gaśniczy w ujęciu systemowym bezpieczeństwa wewnętrznego państwa (wybrane klasyfikacje), [w:] Fogelzang-Adler E., Sadowska E. (red.), Wybrane problemy bezpieczeństwa, tom I, Kraków 2018.
19) Swoboda P., Podstawy funkcjonowania oraz miejsce formacji uzbrojonych w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, [w:] Swoboda P., Warchoł A. (red.), Uwarunkowania bezpieczeństwa międzynarodowego i narodowego na początku XXI wieku, Kraków 2019.
20) Swoboda P., Dawidczyk A., Projektowanie celów polityki bezpieczeństwa na użytek strategii bezpieczeństwa narodowego, „Bezpieczeństwo Narodowe" 2023 nr 42.
21) Wiśniewski B., Zalewski S. (red.), Bezpieczeństwo wewnętrzne RP w ujęciu systemowym i zadań administracji publicznej, Bielsko-Biała 2006.
22) Zalewski S., Służby specjalne w państwie demokratycznym, Warszawa 2005.
23) Zieliński K. R., Ochrona ludności. Zarządzanie kryzysowe, Warszawa 2017.
24) Żebrowski A., Ewolucja polskich służb specjalnych. Wybrane obszary walki informacyjnej, Kraków 2005.
25) Żebrowski A., Zarządzanie kryzysowe elementem bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej, Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej, 2012.
26) Żebrowski A., Służby mundurowe w realizacji zadań w sferze bezpieczeństwa państwa (wybrane aspekty), [w:] Uwarunkowania bezpieczeństwa międzynarodowego i narodowego na początku XXI wieku, red. P. Swoboda, A. Warchoł, Wydawnictwo Avalon, Kraków 2019.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	-
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	-
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie/praca indywidualna)	20
	Przygotowanie do egzaminu	15
Ogółem bilans czasu pracy		100
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4